LEJRE
KOMMUNE

Grønt Råd

Møllebjergvej 4
4330 Hvalsø
T 4646 4646
H www.lejre.dk

Charlotte Schleiter
Center for Teknik og Miljø
D 4646 4957

Dato: 30. januar 2020
J.nr.: 18/1390

Referat fra mødet den 20. november 2019

Der er møde i Grønt Råd onsdag den 20. november 2019 kl. 16.30 – ca. 18.30 i kantinen på Allerslev Rådhus, Lejrevej 15, 4320 Lejre.

Tilstede:
Formand: Ivan Mott, Udvalget for Teknik og Miljø
Christian Fjeldsted Andersen, Udvalget for Teknik og Miljø
Martin Stokholm, Udvalget for Teknik og Miljø,
Jens K. Jensen, Udvalget for Teknik og Miljø
Danmarks Naturfredningsforening, Erik Olsen
Naturvejlederforeningen i Danmark, Louise Liv Holm
Danmarks Jægerforbund, Ib Algot
Dansk Skovforening, Johan Scheel
Familielandbruget, Karl Frandsen
Landboforeningen Gefion, Per Thomasen
Lejre Klimagruppe - de grønne rødder, Philip Greve
Charlotte Schleiter, afdelingsleder, Teknik & Miljø, Lejre Kommune
Malene Krogh, affaldsmedarbejder, Teknik & Miljø, Lejre Kommune

Afbud fra:
Bjørn Lykke Sørensen, Udvalget for Teknik og Miljø
Dansk Sportsfiskerforbund, Harry Carstensen
Dansk Ornitologisk Forening, Hans Harrestrup Andersen
Nationalpark Skjoldungernes Land
Friluftsrådet
Naturstyrelsen Vestsjælland, Jens Peter Simonsen
Lisbet Løvendahl, naturmedarbejder, Teknik & Miljø, Lejre Kommune
Peter Due Østerbye, centerchef, Teknik & Miljø, Lejre Kommune

Referat:

1. **Godkendelse af dagsorden**
   Dagsorden godkendt.

2. **Hvad rører sig i Lejre Kommune i foreningerne?**
   Runde hvor rådets udpegede foreningsrepræsentanter får lejlighed til at fortælle om deres forening og om deres medlemmers bekymringer og glæder.

   Landboforeningen Gefion
   Gefion er en forening under det landbrugspolitiske arbejde i VKST og rådgiver landmænd på forskellige områder.
   Foreningen har fokus på:
   - landbrugets samarbejde med kommunen
   - erstatninger for lægning af ledninger på marker
   - afledning af drænvand til vandløb
   - konsekvens ved boringsnære beskyttelsesområder
   - udledning af spildevand fra renseanlæg
   - dannelse af flere ålav

   Gefion roser åmændene og vandløbsmedarbejder for indsatsen.

   Familielandbruget
   Foreningen har rådgivningssamarbejde som VKST. På landsplan arbejdes der meget med generationsskiftet indenfor landbrug. Foreningen arbejder med en pantebrevsmodel, som dog endnu ikke er gået igennem. Foreningen oplever stor tilbagegang i medlemstal. Opmærksomhed på at den nuværende regering vil hæve arveafgiften, hvilket kan hindre generationsskiftet på gårdene.

   Danmarks Naturfredningsforening
   Der er for lidt natur i kommunen. Foreningen er optaget af kampagnen Plant et træ og undrer sig over, at Lejre Kommune ikke har meldt arealer ind til plantning af flere træer til kampagnen.
   Foreningen er også optaget af:
   - Fredning af Tempelkrog Nord, så det ikke bliver et jagtområde
   - Opsætning af redekasser til hasselmus i Bistrupskovene
   - Lejre Kommunes opfølgning af påbud ved Hegnsholt
   - Dispensationer ved vandløb

   Foreningen ønsker, at Romu bliver en del af Grønt Råd igen.

   Danmarks Jægerforbund

Jægerforbundet er i gang med en strukturændring. For at tiltrække flere medlemmer, vil foreningen tilpasse sig de unge medlemmers interesse for natur og klima. De unge med jagttegn er ikke aktive i forbundet. I Lejre har forbundet et samarbejde med Lejre Ungdomsskole, hvor de unge kan tage jagttegnskursus.

Forbundet er interesseret i at lave naturprojekter og gerne i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening.

Dansk skovforening
Foreningen består af private skovejere. Statsskoven er ikke længere i foreningen. Ca. 15 % af Danmark består af skov.
Foreningen interesserer sig for:

- Et projekt om skoven i skolen
- Miljøcertificering af skov, formål at få mere for træet
- Ansættelse af skovfoged til at passe skove
- Færdsel i skoven og hvordan stor færdsel kan påvirke skoven. En interessekonflikt med mountainbikes i skovene.
- Aktiv i debat om afbrænding af flis som klimavenlig afbrænding

Skovejerne er opmærksomme på, at urørt skov giver mere biodiversitet. Der efterlades derfor dødt ved i skoven. Foreningen ønsker, at det bliver muligt at plante mere skov i Lejre Kommune.

Naturvejlederforeningen
Foreningen understøttes ikke længere af friluftsrådet. I stedet har foreningen selv rejst 20 millioner kroner til deres arbejde og har kunnet ansætte to fuldtidsmedarbejdere, der har sekretariat på Ledreborg. Der er 300 aktive medlemmer i Danmark.

Lejre Klimagruppe
Har i september holdt et arrangement, hvor gruppen har udfordret hinandens klimavaner. Arrangementet havde fokus på udveksling af ideer og forslag til klimavenlige tiltag og hvad man selv kan gøre for klimaet.

Foreningen ønsker, at Lejre Kommune bliver mere synlig på klimaområdet.

Dansk Sportsfiskerforbund
Havde inden mødet skrevet et indlæg om foreningens aktiviteter. Notat vedlagt referat.

Opsamling fra foreningernes præsentationer

Foreningerne i Grønt Råd opfordres til at samarbejde mere omkring fælles naturprojekter, multifunktionel jordfordeling og etablering af grønne korridorer. Foreningerne opfordres til at foreslå fælles naturprojekter.

3. Hvordan skal affald og genbrug håndteres i kommunen?

Lejre Kommune er ved at lægge planer for, hvordan affald og genbrug skal håndteres i kommunen. Rådet har mulighed for at komme med input til den kommende Affaldsplan 2021-2026.

Malene Krog fortalte om arbejdet med planlægning af hvordan affald og genbrug skal håndteres i kommunen. Præsentation er vedlagt referatet.

Grønt Råd kom med følgende input til den kommende affaldsplan:

- Inddrag erhvervsforum for at få virksomhederne til at sortere mere affald
- Alt plastaffald skal kunne genbruges
- "green point" for at sortere affald
- Opret værksteder, der kan reparere ting/tøj lokalt
- Arrangere tur for borgere, der viser hvad der sker med affaldet når det hentes
- Det skal være muligt at klunse på genbrugsstationen, så andres affald kan blive genbrugt
- Information om hvordan affaldsfraktioner genbruges og hvad affald kan genbruges til
- App der viser hvilken beholder, affaldet skal være i

Grønt Råd opfordres til af komme med input til affaldsplan.

4. Mødedatoer i 2020

Grønt fastlagde datoerne for møderne i 2020:
12. februar, 27. maj, 30. september og 25. november 2020.

Forsalg til kommende emner:

- Skovtema. Temaet kan omhandle information om produktion af skov, urørt skov og skovrejsning.
- Naturrådets anbefalinger til Grønt Danmarkskort. Hvad er anbefalingerne, hvad sker der med anbefalingerne og hvordan bruger kommunen dem?

Naturrådets anbefalinger sendes til Grønt Råd.

5. Udveksling af oplysninger

Rådets medlemmer fortæller om møder og arrangementer.

- Danmarks fredningsforening holder julemarked på Tadre Mølle og en rundtur på Bognæs nytårsdag.
- Juletræsfældning på Ryegård de sidste weekender i december.
- Nationalparken har juleevent den 24. november i Bistrupskoven.
- Dansk Ornitologisk Forening og Nationalparken laver fuglekugler den 15. december i Lyndby. Der er ved at blive planlagt et tema om fugle.

6. Eventuelt

Tak for et godt møde og godt samarbejde i det forgangne år.

Orientering om, at Johan Scheel har udfordringer med at etablere minivådområde på grund af fortidsmindebeskyttelse.

Lejre Kommune

Der findes et sted, hvor vi udnytter vores ressourcer

Eksempler på genbrug i Lejre Kommune

Forord

De gode historier skal fortælles for at inspirere andre, formere sig og blive til virkelighed flere steder. Derfor denne eksempelsamling med gode historier fra borgere, virksomheder, foreninger og fællesskaber i Lejre. Fælles for dem alle er, at de deler, genbruger og passer på ressourcerne. Fordi de kan lide det, fordi de synes, at det er det rigtige at gøre i forhold til miljøet og fordi det bidrager til fællesskabet – og i nogle tilfælde også har en økonomisk gevinst.

Genbrug derhjemme, i landsbyen, i foreningen og i virksomheden

Bag de gode historier gemmer sig både kvinder og mænd, børn og voksne, ældre og unge, og mennesker både indenfor og udenfor arbejdsmarkedet. Genbrug er for alle.

- Du skal møde Dorthe Egemose Agger, der bor i Allerslev og andre som hende, der ser det som en sport at genbruge og som har fået affaldssorteringen ind i hverdagen som en vane.

- Du skal høre om Højby og andre landsbyer og fællesskaber, der deler og bytter ressourcer imellem sig. Det giver godt naboskab og mindre forbrug for den enkelte.

- Du skal møde Vibe Didrichsen og andre ildsjæle, der f.eks. har taget initiativ til byttemarkeder rundt om i kommunen til stor glæde for både miljøet - og pengepungen hos de besøgende.

- Og du skal møde virksomheder som f.eks. Herslev, der både kan se de miljømæssige og økonomiske fordele ved at have blik for affaldsressourcer.

Selvom historierne er vidt forskellige, så viser mange af historierne samtidig, at det at have et fælles sted er vigtigt for at komme i gang med at dele og genbruge ting og ressourcer. Det kan være en vejbod, et gammelt busskur, en Brugs, der lægger lidt areal til rådighed, en fælles kasse ved gadekæret eller lignende. Historierne viser også, at muligheden for, at kommunen bakker op om de lokale initiativer kan have en stor betydning, f.eks. ved at låne borde til et byttemarked og lægge lokaler til aktiviteter. I historierne er der andre gode idéer til, hvordan kommunen kan bakke op om de lokale initiativer.

Historierne i denne samling er kun eksempler på det, der sker i kommunen. Der er mange flere borgere, virksomheder og landsbyer end dem, der er med her, der sorterer affald, indsamler affald og bruger vores fælles ressourcer bedst muligt.

Grib idéerne

Hvis du selv vil gøre mere kan du tage kontakt til personerne bag den historie, der inspirerer dig og få ekstra gode råd med på vejen. Du kan også kontakte Lejre Kommunes affalds- og genbrugsteam på affaldoggenbrug@lejre.dk

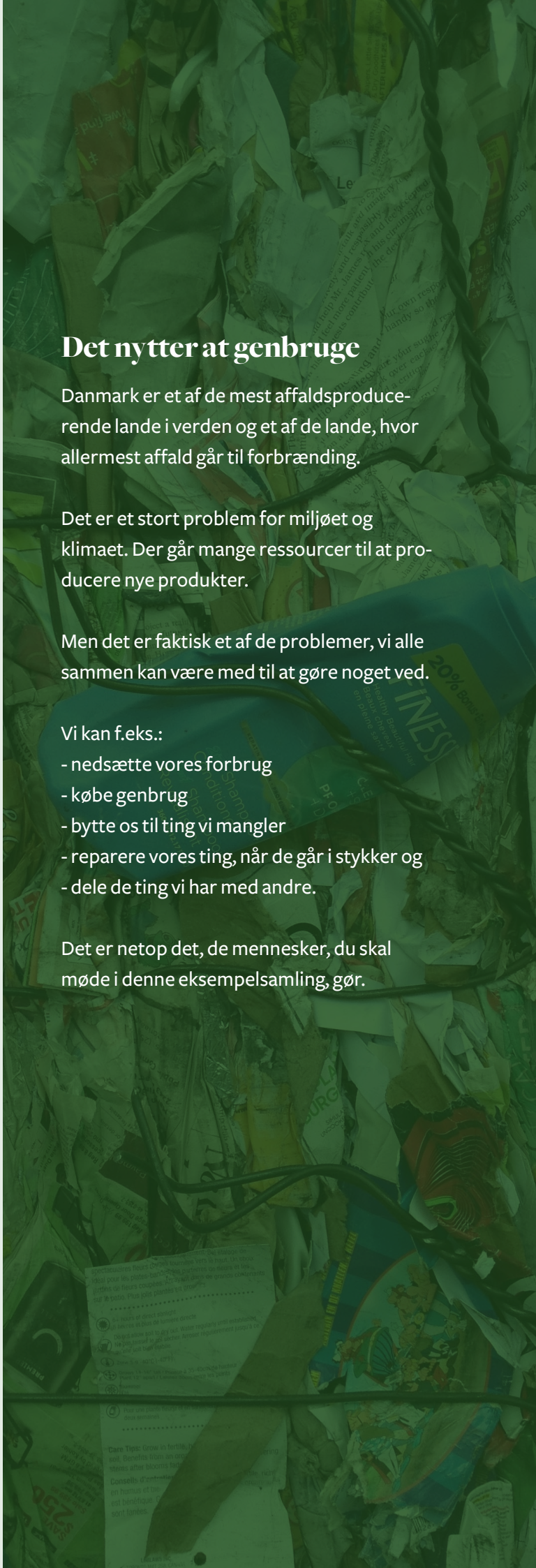

Det nytter at genbruge

Danmark er et af de mest affaldsproducerende lande i verden og et af de lande, hvor allermest affald går til forbrænding.

Det er et stort problem for miljøet og klimaet. Der går mange ressourcer til at producere nye produkter.

Men det er faktisk et af de problemer, vi alle sammen kan være med til at gøre noget ved.

Vi kan f.eks.:
- nedsætte vores forbrug
- købe genbrug
- bytte os til ting vi mangler
- reparere vores ting, når de går i stykker og
- dele de ting vi har med andre.

Det er netop det, de mennesker, du skal møde i denne eksempelsamling, gør.

500 tons madrester bliver til godt foder

Hver uge får Johanne Schimming transporteret store mængder økologiske madrester, brød og kasserede grøntsager fra københavnske restauranter, bryggerier og bagerier samt grønsagsproducenter og supermarkeder bl.a. Irma i Roskilde, hvortil hun leverer æg og kød. I stedet for at resterne kasseres, bliver de brugt som foder til grise og høns på Hegnsholt. Grisene får dækket deres foderbehov fuldt ud. For de æglæggende høns udgør resterne hovedbestanddelen af deres kost.

Resterne højner kvalitet og smag i kød og æg, da dyrene får et grønt og alsidigt foder. Johanne Schimming aftager årligt ca. 500 tons rester til foder til sine dyr på gården i Allerslev uden for Lejre By.

- Hegnsholt leverer æg og kød til virksomheder med samme værdigrundlag hvad angår dyrevelfærd, bæredygtighed, kvalitet og økologi. Johanne Schimming får gode madrester og kasseret grønt retur, der bruges som foder til hendes dyr.

- Gode madrester og kasseret grønt højner kvalitet og smag i kød og æg. Dermed ændrer et affaldsprodukt karakter ved at blive til en ny og værdifuld ressource.

- Lovgivning på området og procedurekrav gør denne værdikæde omstændelig og tung at etablere. Der skal laves følgeseddel på alt, der bliver aftaget, producenterne skal registreres hos Fødevarestyrelsen, og der skal foretages kontrol.

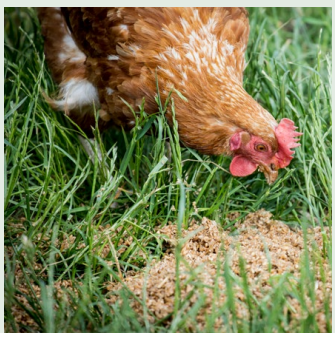

Hegnsholt er et lille økologisk speciallandbrug med høns, slagtekyllinger, grise, får og gårdbutik. De leverer bl.a. deres produkter til gourmetrestauranter i København samt special-butikker i København og Roskilde.

Fotos s. 4-5:
Fotograf Mew

Hegnsholt
Johanne Schimming
Lejrevej 52, 4320 Lejre
Tlf. 2763 0525
E-mail: johanne@schimming.dk
www.hegnsholt.net

Hegnsholt
HØNSERI

Restprodukt fra bryghus er rig på protein

Mask er et restprodukt fra ølproduktionen på Herslev Bryghus. Det indeholder maltbyg, vand og humle. Med sit indhold af protein og fibre er mask et særdeles godt foder til kvæg og grise, hvis det bliver håndteret korrekt. At fodre med mask giver dyrenes kød en særlig god og eftertragtet kvalitet. På bryghusets marker græsser anguskvæg, som udelukkende lever af mask og græs om sommeren samt ensilage og mask om vinteren. I modsætning til mange andre økologiske landmænds dyr klarede kvæget sig godt gennem den tørre sommer 2018 netop på grund af dette foder.

Samarbejdspartnere i 'En del af Herslev' Østagergaard, Birthesminde og Grønvirke henter gratis mask til deres dyr fra Herslev Bryghus.

- Et restprodukt fra ølproduktion, der typisk kasseres, genbruges og får ny værdi som foder til kvæg og grise. Foderet højner kødkvaliteten og stabiliserer fx foderforsyningen i en tør sommer. Mask som foder bevirker et lavere ressourceforbrug, da foder ikke skal produceres og indkøbes.

- Overskydende mask afhentes systematisk af partnere i 'En del af Herslev'.

- Partnerskabet 'En del af Herslev' giver aktørerne nye muligheder for at udvikle og genbruge restproduktet fra en produktion som ressource andetsteds. De eksperimenterer også med at bruge mask i andre og nye fødevaresammenhænge.

Fotos s.6:
Maria Tegner

Foto: Andreas Mikkel

Herslev Bryghus har en stor produktion af økologisk øl og leverer til hele landet. Bryghuset arbejder bevidst med at gøre alle led af produktionen cirkulær, mindst muligt miljøbelastende og på at genbruge restprodukter i videst mulige omfang. Bryghuset indgår i fødevareproduktions-partnerskabet 'En del af Herslev'. En vigtig pointe er netop samarbejde om at give restprodukter fra produktionen ny værdi i nye sammenhænge.

Herslev Bryghus
Tina Unger, daglig leder
En del af Herslev
Tlf: 2467 4780
E-mail: tu@herslevbryghus.dk
www.endelafherslev.dk

Gamle vinduer og døre får nyt liv

Med sit imponerende lager af gamle døre og vinduer er 'Brugte Klassiske Vinduer' i Kattinge en genbrugsvirksomhed, der skiller sig ud. Den er skabt og drevet af den stærke passion, som ejeren, tidligere skolekonsulent, Lennart Studinski fra Gevninge, har for godt håndværk, kvalitetsmaterialer og historiske bygninger. I fire lagerhaller rundt om i området har Lennart Studinski opmagasineret tusindvis af gamle døre og vinduer, han egenhændigt har indsamlet eller opkøbt. De findes i alle varianter. Der er smukke, antikke klenodier såsom fine vinduer fra Edward Brandes Palæ og andre historiske bygninger. Dannebrogsvinduer, gamle franske døre, stalddøre, entrédøre og et par enkelte mere moderne udgaver sniger sig også ind her og der, når blot materialet er i orden.

Lennart Studinski leverer især materialer til renovering og istandsættelse af gamle fredede bygninger, hvor han samarbejder med Center for Bygningsbevaring i Raadvad. Men også private og moderne byggerier er store aftagere af materialer, når de ønsker at skabe unikke indretningsløsninger, bygge originale drivhuse, orangerier eller skal renovere boliger og gerne vil bruge originale materialer.

- Indsamling og opbevaring af originale, kvalitetsmaterialer til genbrug og restaurering af kulturarv og historiske bygninger.

- Genbrug og genanvendelse af kasserede vinduer og døre i nye sammenhænge sparer ressourcer (ny produktion), skåner miljøet og bevarer værdifuld kulturarv.

- Når bevaringsværdige vinduer og døre destrueres på genbrugspladser, går værdifulde materialer og kulturarv tabt. Derfor håber Lennart Studinski, at det bliver muligt at etablere en aftale med Lejre Kommune, ligesom Genbyg på Amager har i KBH, der vil give ham lov til at aftage bevaringsværdige materialer fra genbrugspladsernes containere.

Vinduer er husets sjæl og øjne. Allerede fra barnsben af har Lennart Studinski været dybt fascineret af historiske huse. I dag kører han gerne langt for at finde og opkøbe gamle vinduer og døre.

Brugte Klassiske Vinduer
Lennart Studinski
Kattinge Bygade 24B, 4000 Roskilde
Tlf. 2225 6911
E-mail lennart@studinski.dk
www.klassiske-vinduer.dk

Brugte Klassiske Vinduer

Nye Jernvinduer m Glas og Genbrug gamle vinduer

Ring Altid! (2225 6911) - Åbent efter aftale

Kunst, fællesskab og bæredygtigt genbrug

Kulturel Eventforening formidler kunst og kultur i bred forstand med et særligt fokus på at underholde og skabe fællesskab. De fokuserer så vidt muligt på at indarbejde bæredygtighed, genbrug og økologi i alle deres aktiviteter.

Foreningen sætter en stor ære i at anvende genbrugsmaterialer som foreningen samler ind, klunser eller får forærende, til kunstinstallationer, workshops m.v. Kulturel Eventforening har bl.a. været tovholder på udsmykning af udendørsområdet ved Hvalsø Bibliotek, der blev udført af frivillig arbejdskraft og bygget i genbrugsmaterialer. Her opstillede de i anledning af 50-års jubilæet for fem danske forfattere 'fortællekasser', der blev beplantet med blomster, krydderurter og planter, der i første omgang var kasseret fra lokale butikker.

Foreningen har også stået for konstruktionen af et 'Livets Tårn' ved 'Stafet for Livet' i Borrevejle arrangeret af Kræftens Bekæmpelse. Her blev et seks meter højt tårn bygget af træ, hvor folk kunne skrive og tegne hilsner til dem, de havde mistet til cancer. Træet stammede fra brugte paller, som forskellige lokale firmaer havde doneret. I samarbejde med teaterforeningen Solaris, byggede Kulturel Eventforening, ved en stor teater- og kulturfestival, blandt andet scenografien til "Tårnet", der udelukkende bestod af genbrugspaller.

- Brug af genbrugsmaterialer sparer foreningen for ressourcer, og der skal ikke produceres/anvendes nye materialer for at skabe kunstinstallationer og aktiviteter.

- Foreningen ønsker sig et sted eller en container, hvor håndværkere kan dumpe træ og andre materialer, de ikke har brug for, som egner sig til genbrug, og man har lov til at tage af.

Kulturel Eventforening har økologi, bæredygtig- og miljørigtighed i fokus. De laver projekter, som kommer mennesker til gavn. Deres projekter og aktiviteter er så vidt muligt uden brugerbetaling og arrangeres med frivillig arbejdskraft og støtte fra fonde, sponsorer og indimellem også fra kommunen.

Kulturel Eventforening
Rene Lambrecht Jørgensen, formand
www. kultureleventforening.dk
E-mail: positivglad@gmail.com
Telefon: 4071 1991

KULTUREL EVENTFORENING

Fælles faciliteter er en del af historien

Landsbyen Højby har årelange traditioner for at dele og forvalte fælles ressourcer. Højby har privat vandværk. Borgerne står selv for den årlige oprensning af gadekæret. Der er to årlige fester. Og byen har tre foreninger, der sørger for organisering af aktiviteter, drift og økonomi samt indkøb af fælles udstyr.

Stort set alle i byen er medlem af bylauget, hvortil man betaler et mindre årligt kontingent pr. person. Foreningernes eventuelle overskud går til investering i fælles udstyr, som alle kan have glæde af. Med tiden har byen således fået mulighed for at investere i en trailer, en flagallé, to store festtelte, to køleskabe, borde, stole og komplet service til 50 personer. Tingene kan lånes eller lejes for et mindre beløb af alle i byen og er opbevaret privat, bl.a. på et par af de gamle gårde.

Gadekærret er byens samlingssted. Her har byen lavet en lille 'grejbank' til børnene med fiskenet, spande, skøjter og ishockeymål og -udstyr, som enten er doneret af private eller indkøbt af bylauget. Lejre Kommunes pulje til udvikling af nærområder har givet støtte til at udvikle områdets rekreative muligheder med en oplevelsesbro, istandsættelse af stengærder, blomsterløg m.v. Og i dag bruges faciliteterne flittigt – også af nærliggende børnehaver, dagplejemødre og familier fra nabokvarterer.

Højby har 42 huse med ca. 100 indbyggere, hvoraf omkring de 30 er børn under 18 år.

- Deling af udstyr minimerer ressourceforbruget og forbedrer borgernes økonomi.
- Ansvar for fællesfaciliteter og deling af udstyr skaber personlige relationer borgerne imellem og forstærker det lokale fællesskab gennem løbende dialog og samarbejde om fx vedligehold.

Gadekæret er samlingspunktet i den lille landsby Højby. Sådan har det været i hundredevis af år, og sådan er det fortsat. Borgerne har lange traditioner for at dele og eje ting i fællesskab. Og flaget bliver hejst, når en fra byen har fødselsdag.

Højby Bylaug
Peter Nordskov, oldermand
Rorupvej 44, Højby, 4320 Lejre
Tlf. 2991 8182
E-mail peternordskov@hotmail.com

Byens grejbank passes af Dagli'Brugsen

Bylauget i Kirke Såby og byens grundejerforeninger har etableret fælles udlejning af redskaber til gør-det-selv-projekter og udstyr til fester i form af en fælles 'Grejbank'. Den omfatter bl.a. trailer, stillads, brændeflækker, pladevibrator, fliseklipper og andre større redskaber samt stole, borde, festtelte og en popcornmaskine. Tingene opbevares på et lager i byens Dagli'Brugs, der også står for udlejning.

Alle fra byen og den nære omegn har mulighed for at leje redskaber og udstyr billigt. Grejbanken blev etableret i 2017 på initiativ fra byens bylaug og grundejerforeninger og med økonomisk støtte fra Lejre Kommunes pulje til udvikling af nærområder. Al overskud fra udlejning går til aktiviteter og evt. indkøb til gavn for byens fællesskab.

- Grejbanken giver alle byens borgere mulighed for at leje grej og udstyr til gør-det-selv projekter og fest. Ideen er, at man deles om redskaber og udstyr, så man slipper for at købe sit eget og dermed sparer ressourcer.
- Udlejning og opbevaring foregår centralt og frit tilgængeligt i dagtimerne. Det gør det nemt og smidigt at komme til udstyret, når man har brug for det.
- Grejbanken gør det naturligt at udveksle viden og hjælpe hinanden med projekter. På den måde understøttes lokalt fællesskab og borgernes relationer med hinanden.
- Bylaug og grundejerforeninger har fælles ansvar for økonomi, drift, vedligehold, og nye indkøb til Grejbanken.

Kirke Såby Dele Grej -"gør det selv"

Pladevibrator
Med vaterpas og 2 rette-skinner.
Leje 1. dag 150 kr.
Herefter 75 kr/dag
Depositum 500 kr.

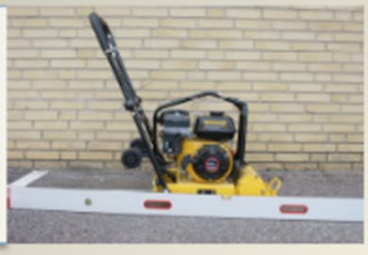

Brændeflækker
(5 tons)
Leje 1. dag 200 kr.
Herefter 100 kr/dag
Depositum 500 kr.

Fliseknækker
Leje 1. dag 100 kr.
Herefter 50 kr/dag
Depositum 500 kr.

Stillads i aluminium.
Højde op til 6 meter.
Platform 3, o5 x 1.35 meter.
Leje 1. dag 300 kr.
Herefter 150 kr/dag
Depositum 1.000 kr.

Trailer med presenning og tiplad
Lasteevne
Hverdag 75 kr./dag
Weekend 100 kr/dag
Depositum 500 kr.

Kan lejes af alle beboere i Kirke Såby

I Kirke Såby har beboerne en 'grejbank'. Den indeholder mange af de ting, man kan have brug for til større gør-det-selv projekter, eller hvis man skal holde fest for mange mennesker.

Kontakt

- Niels Boye, Bestyrelsesmedlem, Kirke Såby Bylaug,
  Tlf: 22306700, E-mail: niels.boye1@gmail.com
  www.midtilejre.dk/2017/04/lej-grej-i-daglibrugsen/
- Tanja, brugsuddeler, Dagli'Brugsen
  Tlf: 46 49 20 17

MIDT I LEJRE
NYT FRA KIRKE SÅBY OG OPLAND

Busskuret er centrum i landsbyfællesskabet

Kisserups borgere har lange traditioner for fællesskab, for at dele faciliteter og udstyr samt for at tænke miljøbevidsthed ind i stort set alt, hvad de gør sammen.

I centrum af landsbyen står en lille fin rød træbygning. I det daglige er den en funktionel og praktisk ramme for byens borgere. Bygningen er velisoleret, der er indlagt strøm, og den er praktisk indrettet med hylder, opslagstavler, et lille køleskab, en bænk og god gulvplads.

I byen kan man tilslutte sig en fælles indkøbsordning, hvor man hver 14. dag skiftes til at hente lokalt produceret grønt efter en bestillingsliste. Varerne bliver sat i huset til afhentning af bestillerne. Der er også et lille bibliotek med bøger, cd'er og dvd'er, hvor man kan sætte det, man ikke gider mere og tage, hvad man gerne vil se, høre eller læse. Og et mindre udvalg af have-legetøj, som man kan låne.

I byen har man forsøgt at bruge huset til opbevaring af andre og flere ting, som det umiddelbart kunne synes oplagt at dele, fx redskaber. Men med tiden har de fundet ud af, at det fungerer bedre og nemmere, at de låner ting direkte af hinanden og bruger e-mail, når de efterlyser, noget de mangler eller har noget, som de tror, andre har lyst til at aftage.

Huset er et gammelt busskur, som har stået der så langt tilbage, som nogen kan huske. I dag ejes huset af Lejre Kommune. Det vedligeholdes af byens borgere, der har stået for ombygning og indretning af huset.

- Det lille hus er et fælles sted, der udgør en praktisk og funktionel ramme i det daglige, som styrker og understøtter fællesskabet i landsbyen.

- Huset og dets muligheder har givet beboerne erfaringer med, hvordan de bedst kan indrette sig, så det bliver praktisk for dem at dele fælles ting, hvormed de sparer indkøb og kan minimere deres ressourceforbrug. De synes, det er nemmest bare at låne af hinanden og skrive sammen på e-mail.

Midt i Kisserup ligger en vendeplads og et busstoppested. Her står et fint gammelt busskur, der bruges flittigt som praktisk ramme for borgernes bytteaktiviteter, opbevaringsrum til fælles grej, afsætningssted m.v.

Kontakt

Jane Krog, bylaugsformand
Tlf.: 2122 0405
E-mail: janekrog63@gmail.com

Vejbod skaber liv og ideer

Egentlig var det meningen, at vejboden skulle passes af børnene. Peter Nordskov havde overtaget boden fra en nabo. Og i bedste 'Børn-i-Bulderby-stil' havde han set for sig, hvordan børnene hver dag gladeligt fodrede hønsene med grønt fra køkkenet, indsamlede æg og så tjente en skilling på at sælge dem ved vejen i den lille bod. Men sådan kom det ikketil at gå. Efter endt ombygning blev boden i stedet til et voksenprojekt. I dag sælger Peter, hans kone Anne og vejens glade haveejere overskydende planter, blomster og frugt fra deres haver i boden. Der bliver også sat gode loppeting ud af både Peter, hans familie og folk fra vejen. Ting, som er for gode til at smide ud og lige får en chance for at gå videre til andre. Og så kan man selvfølgelig også købe friske æg fra Peter og Annes egne høns. Man mødes ved boden, falder i snak og drøfter for eksempel muligheder for hvordan man kan udvide konceptet – eventuelt en større og mere central vejbod for hele byen, hvor alle skulle kunne stille gode brugte ting til salg og overskuddet går til bylaugets aktivteter. Det skal så bare lige organiseres...

"Boden er en hyggelig og social ting nu. Her kan man give noget videre, man har for meget af, fx kvæder, planter eller andet. Man tjener måske en skilling, men det er ikke det, der er det primære. Man skal tage lidt for tingene. Hvis det hele var gratis, ville der være nogen, der bare ville rydde boden. Når folk går tur, skal de lige hen og kigge i boden. Vi hører naboer sige, at de synes boden også har en trafikdæmpende effekt, for nogle bilister sætter farten ned, når de liiige skal se, om der er 'noget'," siger Peter Nordskov.

- Vejboden gør genbrug både sjovt og socialt. Man skal måske lige se, om der er kommet nyt i boden eller om nogen vil købe de ting, man sætter ud.
- Kombinationen af loppeting, planter, frugt og æg skaber tilsammen et fint og indbydende lille udsalgssted.

I en lille vejbod ved Højby kan man købe æg, årstidens frugt, planter og loppeting til ganske beskedne priser. Det giver anledning til, at beboerne drøfter nye ideer til at bytte og genbruge lokalt. Det skal for en ordens skyld bemærkes, at boden er lovpligtig registreret som udsalgssted for æg hos myndighederne.

Initiativtager

Peter Nordskov, Højby,
Tlf.: 2991 8182
E-mail peternordskov@hotmail.com

Foreningen for Hjemmepassede Børn genbruger og bytter

Foreningen For Hjemmepassede børn, Lejre, arrangerer faste ugentlige aktiviteter på biblioteket, i kulturhuset og i Hvalsø Hallen for børn, der bliver passet hjemme. Hver tirsdag og torsdag er der legestue på Hvalsø Bibliotek, mandag er der bevægelse i Hvalsø Hallen, hver anden tirsdag i legestuen er der 'Krea-dag' med natur og genbrug, og snart kommer et ugentligt tilbud om rytmik i samarbejde med Musikskolen. Herudover er der flere særarrangementer. Det er en frivillig forening med pt. 82 indmeldte børn i alderen 0-6 år. Foreningens aktiviteter er gratis for medlemmer, der kan dog være mindre betaling ved særarrangementer.

Både ud fra et miljømæssigt synspunkt og fordi mange af foreningens familier blot har en enkelt indkomst, når den ene af forældrene er hjemmegående, sætter foreningen stort fokus på genbrug og genanvendelse i hverdagen. Det fælles fokus virker også samlende og skaber fællesskab i forældregruppen, fortæller Johanne Nagel, der er foreningens forperson. Foreningen holder løbende byttemarkeder med tøj og legetøj, hvor man giver det væk, man ikke har brug for mere og tager det, man kan bruge. I hverdagen bruger medlemmerne flittigt foreningens Facebook-gruppe til at efterspørge og udbyde ting, som så skifter hænder, når de mødes. Hver anden tirsdag har de kreadag med kreative aktiviteter, hvor der hovedsageligt bruges genbrugsmaterialer - for eksempel til jule- eller fastelavnspynt. I foreningen har de også planer om at holde reparationsværksteder, hvor man kan komme og få repareret ødelagte ting og tøj. På biblioteket har foreningen særlige kasser med brugt legetøj, de har samlet ind eller købt i en genbrugsbutik. Kasserne står frit fremme, så legetøjet kan bruges i bibliotekets åbningstid.

I foreningen italesætter de voksne bevidst genbrugstanken over for børnene således, at brugte ting bliver attraktive, fordi det er godt for miljøet at genbruge, og fordi tingene ofte har en god historie.

- Genbrug af tøj og legetøj sparer familierne for penge og reducerer ressourceforbruget.
- Når genbrug italesættes og inddrages i aktiviteter, bliver det en del af børnenes dannelse, hvor de bliver opmærksomme på forbrugets indflydelse på ressourcer og miljø.

Hvalsø er omdrejningspunktet for faste ugentlige aktiviteter i en forening, hvor det er børnene, der er medlemmer – og de passes hjemme. Foreningen har et særligt øje for genbrug, som bevidst tænkes ind i arrangementer og hverdag.

Foreningen for Hjemmepassede Børn, Lejre
Johanne Nagel, forperson
Telefon: 4110 8292
E-mail: hjemmeborn.lejre@gmail.com
www.hjemmeborn.dk

Frivillige samler affald langs fjorden

Karsten Hansen er fritidsfisker fra Herslev. Han samler dagligt skrald, når han går tur langs fjorden. Han vil gerne holde stranden ren.

Et par gange i løbet af året sørger han for, at skraldeindsamlingen bliver mere organiseret. Gennem Herslev Bylaug melder Karsten Hansen datoer ud til beboerne på mail eller Facebook om, at nu samles der skrald i fællesskab. De gange, der har været flest med, har de været syv personer, der har samlet op til 200 kg. affald - hvoraf det meste har været plastikaffald.

- Frivillige initiativer til indsamling af affald sparer kommunen for ressourcer til renhold og gavner et rent miljø.

Når man alligevel går tur langs fjorden, så kan man ligeså godt tage skraldet med.

Kontakt
Karsten Hansen
Tlf.: 4322 6534
E-mail: khan@taster-wine.com

Giv hvad du har – tag hvad du kan bruge

Der gik godt tre uger fra Vibe Didrichsen fra Lille Karleby fik ideen, til markedsgæsterne begyndte at strømme ind til det første store byttemarked i Kirke Hyllinge Hallen i oktober 2018.

Vibe Didrichsen er overbevidst om, at alle ting kan bruges flere gange. Hvis ikke hun selv kan bruge det, så er der sikkert andre, der kan. Hun tænker genbrug i alt. Laver hun for meget mad, så giver hun det væk til sin nabo, der er pensionist og ikke altid selv får lavet mad.

I mange år har Vibe fartet rundt for at være med til byttemarkeder i Storkøbenhavn og på Sjælland. Både for at komme af med sine ting og for at finde nye (brugte ting). Med tiden har hun været til mindst 30-40 byttemarkeder. Og da hun først havde fået ideen om, at det ville være fedt med et lokalt byttemarked, så var der ikke langt fra tanke til handling. Kommunen stillede hallen gratis til rådighed. Vibe brugte Facebook og en landsdækkende kalender for byttemarkeder til at sprede budskabet. Hun fik hjælp af sin 11-årige datter, sin mand og et par piger til det praktiske. Og om morgenen den 14. oktober stod alt klar i hallen.

”Man skal have ting med for at komme til et byttemarked. Ingen penge, det er giv-og-tag. De ting, man har med, skal være rene, pæne og fungere. Min datter Hui på 11 år sad i døren og registrerede folk og deres postnummer. Der var naturligvis mange lokale, men en del var fra København og nogle kom fra Jylland. Alt blev vejet ved indgangen. Det er vigtigt, så man kan vide, hvad der kommer ind og ud. Vi fik 1.742 kg. ting ind, og der var blot 348 kg. tilbage i alt, da vi lukkede. Så der var lige præcis 1.394 kg. brugt, der fik nyt hjem den dag,” fortæller Vibe Didrichsen.

- 1.394 kg. brugt tøj og ting skiftede hænder til byttemarked i Kirke Hyllinge Hallen 2018.
- Nemt at arrangere byttemarkeder efter guidelines på www.byttemarked.nu .
- Der er ingen penge mellem folk. Alle skal have noget med, der er rent og vedligeholdt, så kan de tage, hvad de vil. Man afleverer sine ting i indgangen. Det bliver vejet, sorteret og fordelt på borde, hvorfra man kan tage, hvad man vil have.

Bæredygtigt byttemarked

Byttemarked i Kirke Hyllinge Hallen 2018 overgik alle forventninger. Helt præcist 1.394 kg. tøj og ting skiftede hænder på et par timer – helt uden penge. Arrangørerne gentager begivenheden i 2019.

Initiativtager

Vibe Didrichsen, Lille Karleby
tlf.: 5099 9588
E-mail: vibeea@gmail.com
Facebook-gruppe: Bæredygtigt byttemarked i Kirke Hyllinge

Alt der kasseres bliver sorteret og vurderet

Hjemme hos Dorthe Bach Egemose Agger bliver alt, hvad de kasserer i familien, vurderet nøje. Er det noget, der kan bruges til noget andet? Noget som andre kan bruge? Skal det bare smides ud i en af affaldsfraktionerne eller køres på genbrugspladsen?

I bryggerset i familiens parcelhus har de et helt underskab, der fungerer som mellemstation for ting, der skal kasseres eller sorteres til videre genbrug. Dorthe gemmer mange plastikbøtter, som hun bruger til opbevaring eller maling. Alt af glas og metaldåser bliver vurderet med henblik på, om det kan genbruges til andre formål. For eksempel har hun lavet lamper af gamle tomatdåser og syltetøjsglas, som hun solgte på et julemarked. Korkpropper, gavepapir og bånd bliver gemt til de krea-projekter, hun ofte laver sammen med sine to små døtre. Her er tomme toilet- og køkkenruller i særlig høj kurs, for de bliver til 'rullinger' i bedste Ramasjang-stil. Tidligere komposterede Dorthe det grønne køkkenaffald i sin kompostbeholder i haven. Men nu, hvor ordningen med at sortere madrester er kommet til, og det bruges til bioforgasning, så ryger langt det meste køkkenaffald i den grønne madspand, for hun vil gerne støtte op om dette system.

De kører på genbrugsstationen med bølgepap og flamingo flere gange om måneden, fordi de handler en del på nettet og det giver meget af denne slags emballage.

Familiens kasserede brugsting gives typisk væk til Gensalg på Genbrugsstationen i Torkilstrup. Og Dorthe kigger ofte indenfor i Gensalg, bare for at se, om der skulle være noget, hun kan bruge eller noget sjovt fx til pigernes udklædning.

Hun efterlyser flere decentrale genbrugspladser, hvor man dels kan bytte eller stille de ting ud, som er for gode til bare at blive smidt ud. Og dels kunne fungere som opsamlingssteder i villakvartererne, så man ikke skulle ligge og køre til genbrugspladsen hver især. Så dem, der ikke har mulighed for at køre til genbrugspladsen, også nemt kan komme af med deres ting.

- Meget af det, man kasserer i husholdningen, kan bruges til sjove kreative projekter med børn.

- Flere decentrale genbrugspladser eller opsamlingssteder i villakvartererne vil give mere genbrug og nedbringe individuel trafik til genbrugspladserne.

Flere af de ting Dorthe kasserer i husholdningen blive til sjove krea-projekter med børnene.

Kontakt
Dorthe Bach Egemose Agger
Tlf. 2267 6445
E-mail: dorthe.be.agger@gmail.com

Mellemstationer gør det nemt at sortere affald

Ægteparret Grethe og Hans-Jørgen er begge pensionister i 70erne. De bor i hus med have og er begge aktive frivillige i flere lokale foreninger.

Affaldsordningen har gjort dem bevidste om, hvor meget de smider ud, og hvor meget det rent faktisk fylder. Især er de overraskede over de store mængde plastik og emballage, som de samler sammen. De er meget glade for den nye ordning, da det giver dem god samvittighed at vide, at det, de smider ud, bliver genbrugt eller genanvendt.

Parret har indrettet flere mellemstationer i deres køkken og på badeværelset, der gør det nemt at sortere affald løbende i de rette fraktioner. Ved vasken i køkkenet har de en lille skål, hvor de løbende samler skræller og rester ind i forbindelse med madlavningen. Under køkkenvasken har de fået installeret en ekstra spand til madaffald fra køkkenet. I deres bryggers har de opsat et par ekstra opsamlingspande og på toilettet er der kommet en ekstra beholder til tomme toiletruller.

De har fundet ud af, at det er en god ide at lægge brugte, skyllede plastikkødbakker ned i en brugt plasticpose, så kommer de ikke til at lugte. De savner at kunne sortere endnu mere. Især vil de gerne have mulighed for at kunne sortere flasker, glas, mælkekartoner og bølgepap ved deres bolig. Og så er de kede af, hvis ordningen med afhentning af haveaffald og storskrald forsvinder. Både fordi det vil betyde besværligheder for den enkelte uden bil, men også fordi det vil betyde, at man hver især vil belaste miljøet mere, når man i hver sin bil skal køre afsted med sit affald til genbrugsstationen.

”Vi har rigtig meget pap, især bølgepap og flamingo. Det er vi nødt til at køre på genbrugspladsen, fordi det ikke er omfattet af affaldssorteringen eller er noget, vi kan aflevere i en container. Der kunne godt være en container til bølgepap ved siden af der, hvor man afleverer flasker. Nu skal vi køre det på genbrugsstationen, og det er noget besværligt.

- Mellemstationer til de enkelte affaldstyper gør sortering i hverdagen nemt og naturligt.
- Når man først er begyndt at sortere og tænke over, hvad man skiller sig af med, så vil man gerne sortere endnu mere.
- At køre på genbrugsstationen mange gange med pap er dårligt for miljøet.

"Når man først er begyndt at sortere affald, så føles det helt forkert at lade være. Man nænner næsten ikke at smide noget til restaffald. Man synes i stedet, det burde sorteres, så det kan blive genbrugt," siger Grethe Lyndby-Jensen.

Kontakt
Grethe Lyndby-Jensen og Hans-Jørgen Lych-Larsen
Tlf. 4841 5691
E-mail:lychlarsen@hotmail.com

Genbrug fylder - bogstavelig talt

Mads Møller beskriver sig selv som et vanemenneske, der med egne ord er 'lidt fanatisk', når det kommer til genbrug og sortering af affald. Han bryder sig ikke om at købe nyt eller om at smide gode ting ud.

Mads Møller har altid gået op i at sortere sit affald i batterier, pap, træ, plast og metal, som han afleverer på genbrugsstationen. Han genbruger mest muligt og gemmer fx på mælkekartoner, plasticbeholdere og -bøtter, som kan være praktiske at bruge til andre ting. Når han skiller sig af med ting, giver han det videre til venner eller til genbrug. Først når det er helt færdigt, bliver det smidt ud, fx på genbrugspladsen. Derfor mener han ikke, at Lejre Kommunes nye affaldsordning har betydet den store forskel i hans dagligdag, da den understøtter det, han synes, han gør i forvejen.

I køkkenet er han omhyggelig med at sortere plasticbakker og -beholdere fra, han kan bruge til noget andet. Spanden til madaffald synes Mads Møller var en næsten uoverskuelig udfordring, fordi den brød ind i hans vaner. Han øver sig i at bruge den, men det er ikke altid han husker at få smidt sit madaffald eller rester i den. Men han synes bestemt, den giver mening. "Når jeg laver mad, laver jeg mad til mange dage ad gangen. Det fryser jeg ned i mindre portioner i fryseposer, der kommer i hver deres mælkekarton. Så er det nemt at stable og fylder ikke så meget. Derfor renser og gemmer jeg altid mælkekartoner," fortæller Mads Møller.

"Jeg køber meget sjældent nye ting, men køber i stedet brugt på nettet, hvor det er nemt at søge og finde det, man skal bruge, fx på Den Blå Avis. Loppemarkeder og genbrugsbutikker er ikke lige mig. De er for ineffektive. Jeg er ikke lystshopper. Men jeg vil sætte pris på, hvis der var flere små steder lokalt, hvor man kan aflevere ting til genbrug. Det skal være nemt for folk, der har noget, de skal af med. Og nemt for andre lige at tjekke om der er noget, man kan bruge. Men det skal gøres på en måde, så det ikke bliver et dumping place".

- Det skal være nemt at aflevere ting til genbrug lokalt. Og det skal være nemt at tjekke om andre har noget, man kan bruge.

Selvom man er erfaren, når det kommer til genbrug, så kan en ny affaldsordning godt rumme udfordringer.

Mads Richard Møller

Lejre Kommune

Der findes et sted, hvor vi udnytter vores ressourcer – Eksempler på genbrug i Lejre Kommune

Udgivet af Lejre Kommune, Center for Teknik og miljø
November 2019

Redaktion: Malene Krogh
Layout: Søren Steensen

Historierne er indsamlet af Kirsten Løffler Reich
for Lejre Kommune som led i udformningen af
Lejres næste affaldsplan 2021 – 2026.

Anbefalinger fra naturråd for Køge- Solrød- Greve- Roskilde og Lejre Kommune

Naturrådet anbefaler kommunerne:

Det er en forudsætning for naturrådets anbefalinger, at alle udpegninger på private arealer bygger på frivillighed.

1. Udpegningen af Grønt Danmarkskort skal have en kort tidshorisont, og pege på hvor pengene skal anvendes i perioder på 4 år. Udpegningen omfatter både eksisterende og potentiel natur.

2. Lovgivnings/vejledningsudpegningen angiver, at hele (H) eller dele (D) af følgende arealer skal inddrages.
   - Natura 2000 arealer på landjorden (H)
   - §3 udpegede områder (D) – der ligger inden for eller umiddelbart op ad de arealer, der udpeges som de bedste eksisterende naturarealer med en artsscore på mindst 6.
   - Fredninger (D), hvor formålet med fredningen er at sikre et højt naturindhold
   - Nationalparker (D) – den del af nationalparken, der ligger inden for eller umiddelbart op ad parkens arealer med en artsscore på mindst 6.
   - Skove (D) der er ejet af det offentlige eller som har en artsscore på mindst 8 (forudsat frivillighed).

3. Udpegning af eksisterende natur skal prioriteres: prioritet 1 er på arealer nævnt i punkt 2 samt private arealer, hvor lodsejeren frivilligt ønsker at være omfattet af udpegningen, og hvor artscoren er mindst 7. Prioritet 2 er arealer, hvor lodsejeren frivilligt ønsker det, og hvor der kan opnås forbedret biodiversitet.

4. Mulige synergier tænkes ind i udpegningen. Synergierne kan i nogle tilfælde bidrage til finansieringen af ny natur eller naturpleje.

5. De arealer naturrådet anbefaler at kommunerne prioriterer, når ny natur skal etableres og plejes, er i prioriteret rækkefølge: natura-2000 områder, fredede områder, hvor formålet med fredningen er naturværdier, offentlige arealer og arealer, hvor der er positiv lodsejerkontakt.

Økologiske forbindelser:

6. Udpegningsgrundlaget for hver økologisk forbindelse specificeres med udgangspunkt i de vigtigste arter, der lever i det udpegede naturareal, hvor spredningen skal foregå fra og til.

7. Fastlæggelse af den økologiske forbindelses afstand fra det udpegede eksisterende naturområde skal ske ved en ekspertvurdering af, over hvilken afstand arten kan kolonisere det nye areal på.

8. Den fysiske udformning af de økologiske forbindelser behøver ikke altid at være ubrudte bælter, men kan være en række trædesten

9. De økologiske forbindelser kan udvikles over tid, ved at der bliver flere trædesten, og at trædestenene får større udbredelse og bedre kvalitet. Princippet bør være, at udviklingen bør ske mod/mellem andre eksisterende udpegede naturområder.

10. at kommunerne kan anvende de designprincipper for biotopmønstre, der er beskrevet i bilag 1.

11. at kommunerne, i økologiske forbindelser hvor udpegningsgrundlaget er overdrev, i udpegningen kan inkludere områder, hvor der er græs i forvejen: Gravhøje, skråninger, grusgrave, golfbaner m.fl.

12. at kommunerne, i økologiske forbindelser hvor udpegningsgrundlaget er søer og vådområder, i udpegningerne kan inkludere lavbundsområder, ferske enge og åløb.

13. Generelt for de økologiske forbindelser anbefaler naturrådet, at udpegningen indeholder de naturlige linjer i landskabet - f. eks. infrastruktur, vandløb, stendiger, og levende hegn – såfremt det er foreneligt med udpegningsgrundlagets spredningsform og krav.

Generelle anbefalinger til kommunerne:

14. Kommunerne må ikke slække på vedligeholdelsen af vandløb, fordi det er udpeget til en økologisk forbindelse.

15. For at fortsætte det gode arbejde og samle op på resultaterne af det igangsatte arbejde anbefaler naturrådet, at kommunerne i naturråd 18s område understøtter, at et naturråd også kan arbejde fremadrettet (mødes en gang om året). Naturrådet foreslår endvidere, at den konkrete udmøntning på kommune niveau følges op af grønt råd/agenda 21 i den enkelte kommune.

Naturrådet anbefaler folketinget:

16. at der findes et nyt navn, der erstatter begrebet ”økologisk forbindelse” f. eks. ”naturforbindelse”.

17. at arealer der er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, skal fritages for ejendomsskat.

18. at der udarbejdes en ekspert-rapport, der afklarer hvilke afstande der skal være imellem trædesten af forskellige habitattyper og arter, for at sikre gode spredningsforhold.

19. at staten evaluerer og afrapportere effekten af udpegningerne i Grønt Danmarkskort.

20. at offentligt ejede naturarealer ikke sælges, men indgår i Grønt Danmarkskort.

Naturrådets anbefaling til kommunerne er støttet af 10 af de 13 organisationer, der er repræsenteret i naturrådet. Følgende organisationer støtter anbefalingen: Bæredygtigt Landbrug, Dansk Skovforening, Sjællandske Familielandbrug, Landbrug og Fødevarer, Danske Råstoffer, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Dansk Botanisk Forening, Danmarks Naturfredningsforening og Lejre Touristforening. Dansk Rideforbund forholder sig neutral. Gefion og Danmarks Sportsfiskerforbund har ikke givet deres mening til kende.

Lejre Kommunes næste affaldsplan

Møde i Grønt Råd 20. november 2019

Lejre Kommune

Skal vi genbruge mere?

Ambitioner og måltal

- Hvor meget skal vi genanvende i 2030?

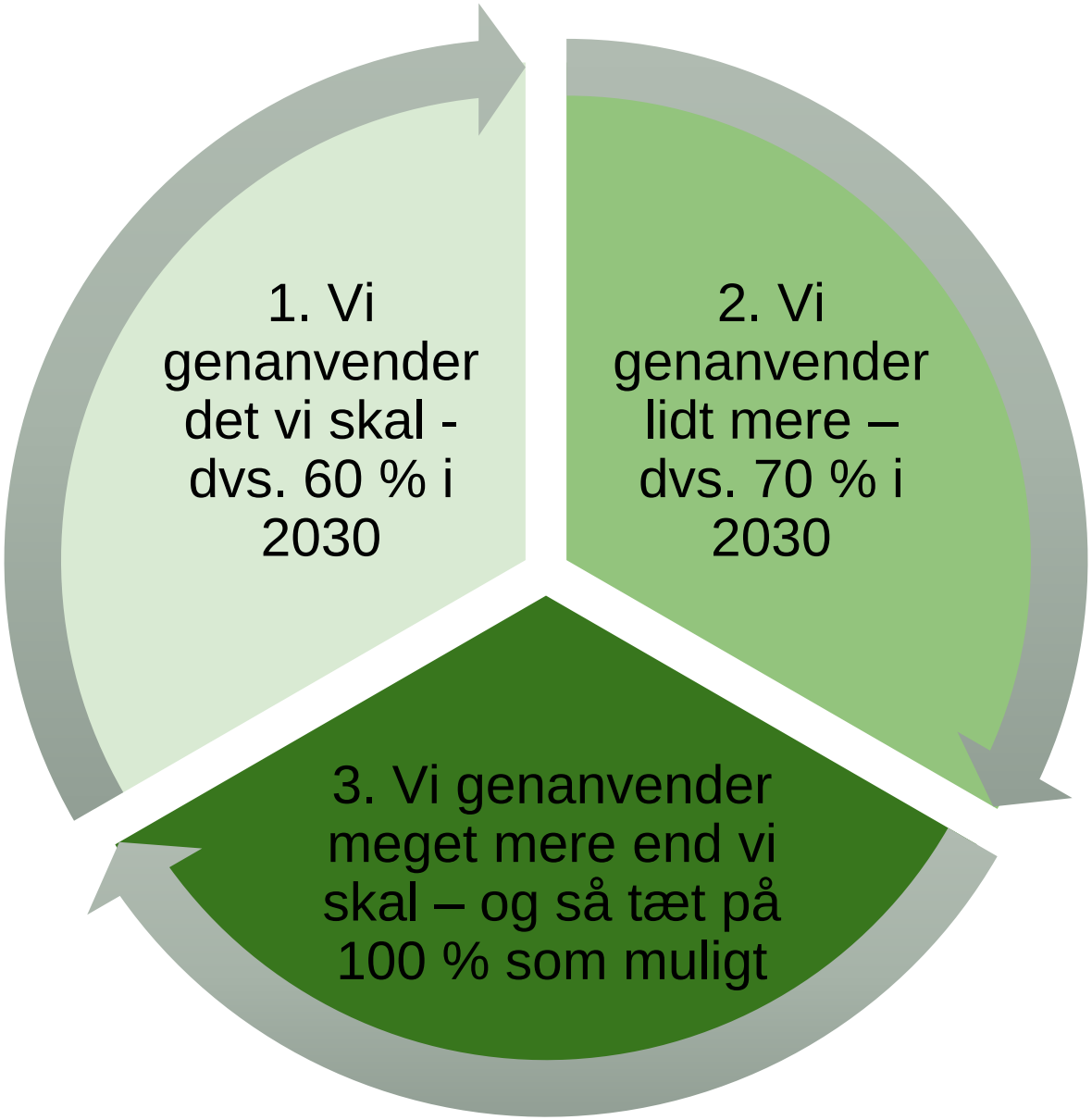

Genanvendelse er godt -

- men affaldsforebyggelse, genbrug, bytte og dele er bedre.

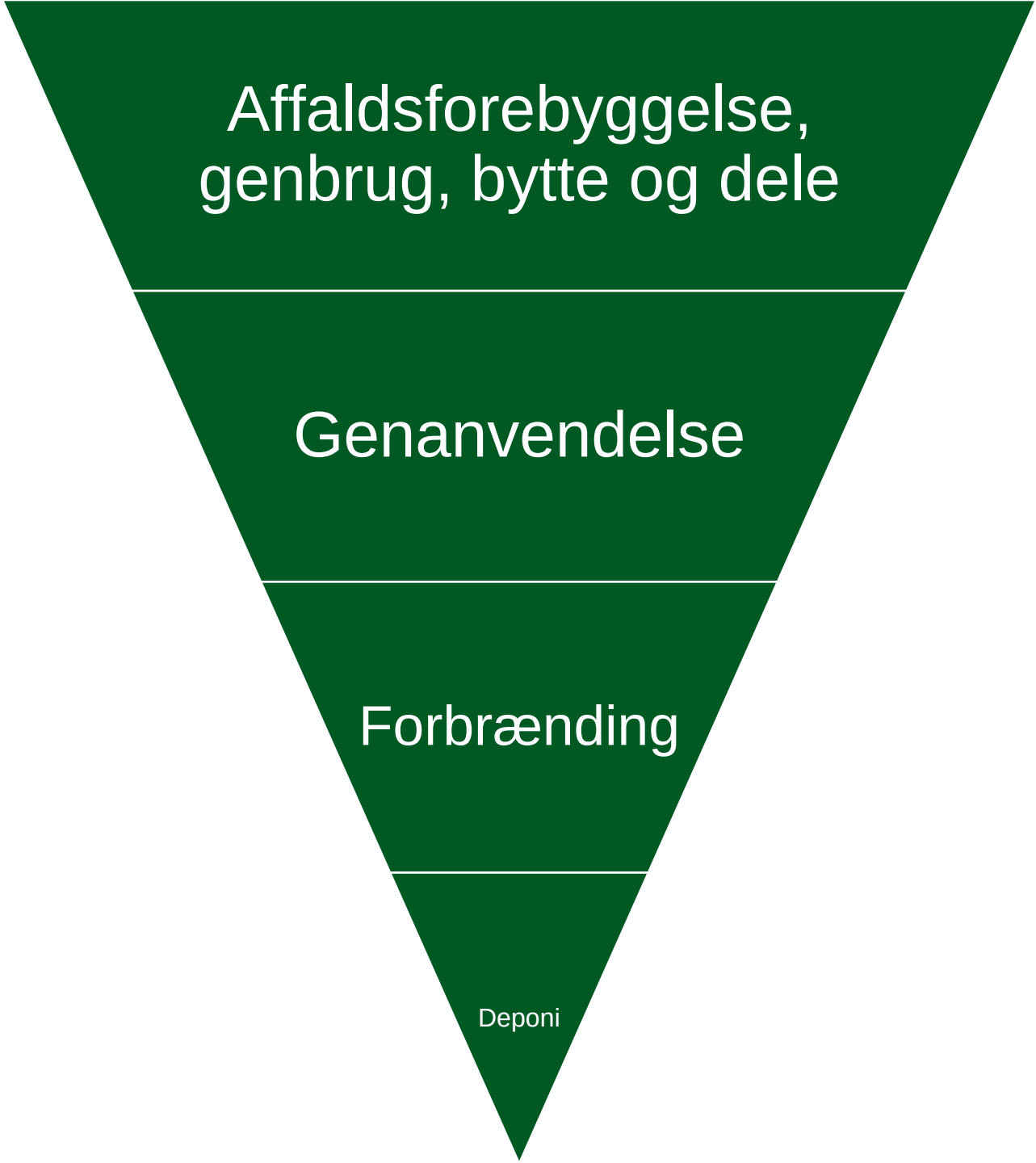

Fire fokusområder

- Borgerne
- Kommunens egne aktiviteter og bygninger
- Virksomhederne
- Fællesskaberne

Hvad er vigtigt for dig?

1.
Hjemme hos borgerne

Lejre Kommune

Sorteringen er kommet godt i gang – men der er plads til forbedring

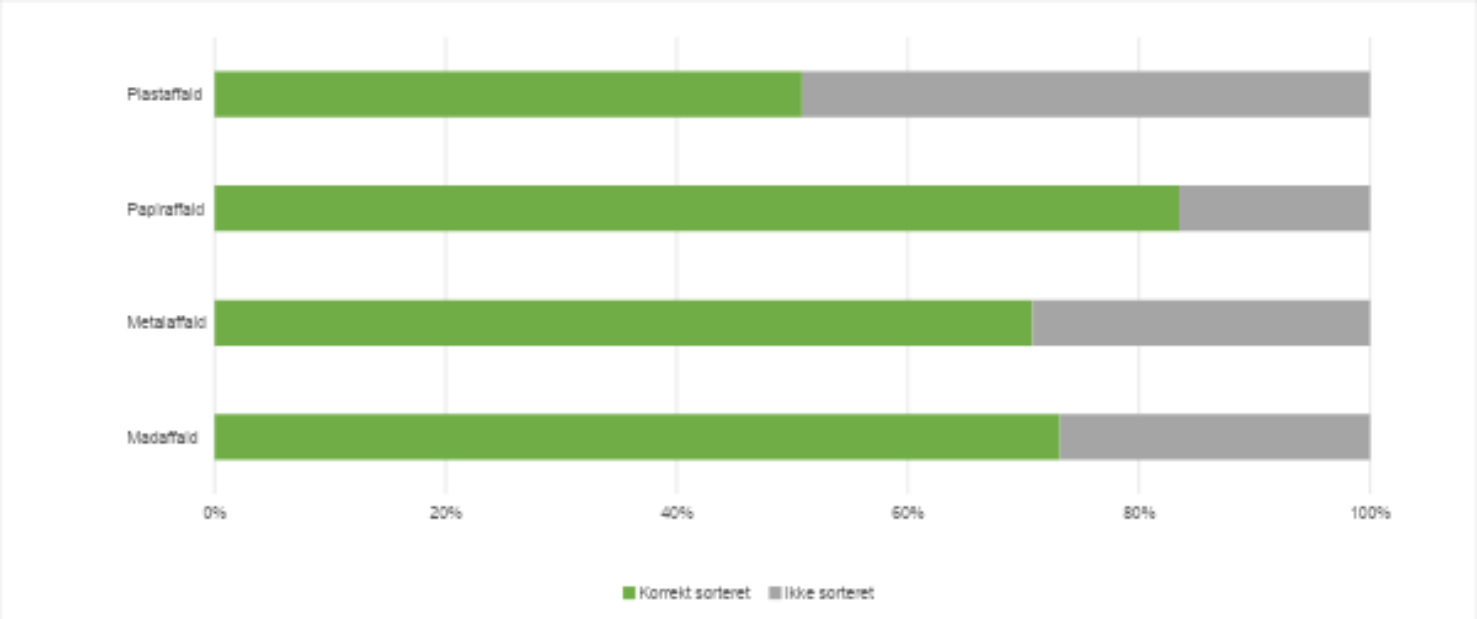

Det henter vi hjemme hos dig:

I dine tre skraldespande

Ovenpå papir-spanden i en 4-liters frysepose

3 og 2 gange om året efter tilmelding

Resten af affaldet:

Glaskuberne

62 kuber til glasaffald

Apotekerordningen

Medicinrester og kanyler mv. kan afleveres på flere apoteker

Genbrugspladsen i Torkilstrup

Kommunens borgere må også bruge de øvrige genbrugspladser, som ARGO driver i nabokommunerne.

2. Kommunens aktiviteter og bygninger

Lejre Kommune

” Vi tænker cirkulært og bruger ressourcerne med omtanke bl.a. ved at forebygge spild og fremme genanvendelse (…) ikke mindst i vores egen drift og daglige praksis ”

Fra Lejre Kommunes strategiske grundlag

Feje for egen dør

Mulige tiltag

- Alle kommunale institutioner genanvender 55 % af affaldet i 2022
- Alle kommunale institutioner køber ind med henblik på at forebygge affald
- Alle kommunale institutioner har en plan for genbrug

3. Virksom-hederne

Lejre Kommune

” Virksomheder skal sikre, at væsentlige dele af deres kildesorterede erhvervsaffald (…), forberedes til genbrug, genanvendes eller anvendes til anden endelig materialenyttiggørelse ”

Affaldsbekendtgørelsen § 51

” Kommunalbestyrelsen må ikke etablere ordninger for eller tilbyde indsamling af kildesorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse fra virksomheder ”

Affaldsaktørbekendtgørelsen § 8, stk. 3

Affaldsordninger for erhverv

Ved virksomheden kan indsamles følgende affald:

Restaffald hver 14. dag – dog ugetømning fra uge 26 – 33

Ordningen gælder for:

- Virksomheder
- Kommunale virksomheder
- Institutioner
- Erhverv i blandede bolig- og erhvervsejendomme, der ikke ønsker at være med i affaldsordningerne for husholdninger

Brug af genbrugspladsen

Virksomheder i kommunen kan bruge genbrugspladsen, men opkræves et beløb pr. gang.

4.
Fællesskaber og foreninger

Lejre Kommune

Eksempler på genbrug, deling og bytte

- Byttemarked i Kirke Hyllinge
- Dele-busskur i Kisserup
- Fælles-faciliteter i Højby
- Vej-bod med æg og lopper
- Genbrugsbutikker
- M.m.

Hvad er vigtigt for dig?

Ambitioner og måltal

- Hvor meget skal vi genanvende i 2030?
- Hvor meget skal vi genbruge, bytte, dele og forebygge affald?
- Hvem?
- Hvad?
- Hvad må det koste?

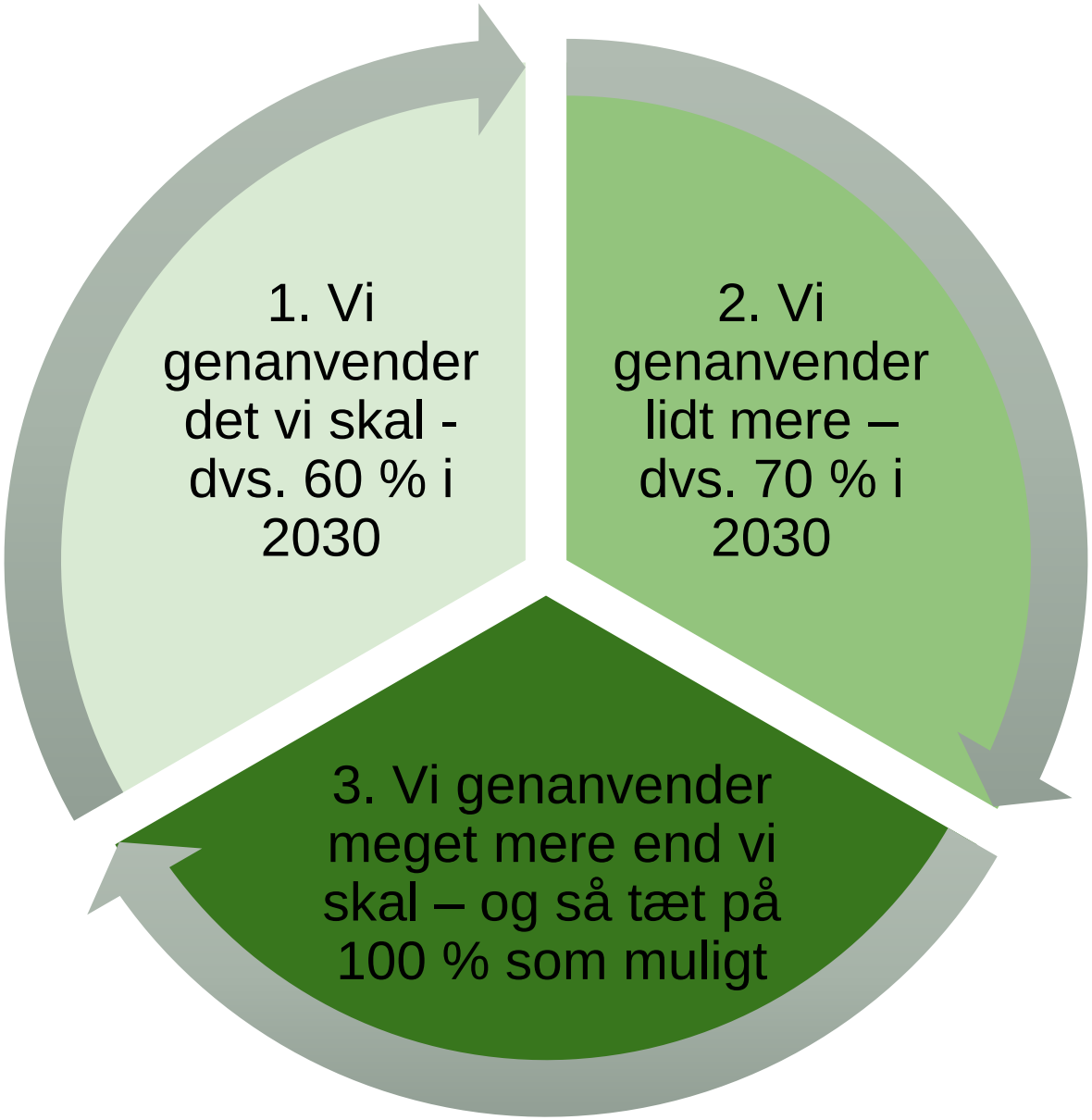

Tak for ordet

Malene Krogh, krma@lejre.dk

Møde i Grøn Råd den 20. nov. 2019.

Hvad sker der i jeres forening!

Roskilde og Omegns Lystfiskerklub - ROLK er i en særdeles god udvikling i vores medlemstal, dette gælder både for seniorer og juniorer. ROLK ønsker at sætte fokus på lystfiskeriet, gennem naturoplevelser for hele familien. Denne strategi betyder, at der hele tiden kommer nye medlemmer, og det er utrolig positivt. ROLK's aktivitetsniveau og tilbud til medlemmerne gør, at vi kan tilbyde noget for alle.

Klækkehuset ved Roskilde Golfklub.

ROLK og "Foreningen til Ophjælp af fiskeriet i Roskilde Fjord" har i mange år stået for opfiskning af "moderfisk" i fisketrappen. Fra november til i midten af januar foregår dette arbejde. Vores arbejde betyder, at vi hvert år kan producere ca. 100.000 nye ørreder. Største delen af disse æg køres over til et stort klækkeri i Fredericia. Her opbevares æggene og efterfølgende får vi dem tilbage som ½ og 1 års fisk. Vi opbevarer selv ca. 20-30 tusinde æg, som bliver til små havørreder der udsættes i april måned, i forskellige åløb i Roskilde og Lejre kommune.

Åbning af et nyt åløb fra Kattinge sø og til Roskilde Fjord.

Klima- og Miljø udvalget i Roskilde Kommune, har netop godkendt et nyt projekt, der åbnes et åløb fra Kattinge Sø og ud til Roskilde Fjord gennem Sct. Hans. ROLK har i flere år kæmpet for at projektet kunne godkendes, fordi det vil styrke vores arbejde med udbredelsen af havørrederne, samt forskellige fiskearter, som gedder, aborrer, skaller, osv. Ved etablering af dette nye åløb, forventer vi en større overlevelse for disse fisk, samt at det styrker den naturlige opgang for specielt havørrederne. ROLK, vil sammen med kommunen arbejde for, at der ved Bjergmarken bag Sct. Hans, bliver etableret et naturområde, hvor alle kan nyde den smukke natur og få lejlighed til at fiske i åløbet. Projektet forventes etableret i 2020.

Nyt forskningsprojekt med DTU Aqua i 2020.

ROLK har siden 2017, indgået et forskningsprojekt med DTU omkring havørreders vandring i Roskilde Fjord. Hvert år er der blevet indopereret en chip i ca. 60-70 havørreder i forbindelse med indfangning af dem som "moderfisk". DTU har udlagt nogle specielle bøjer i hele fjorden op til Frederiksværk. På den måde har det været muligt at følge havørredernes vandring, og der er allerede nu kommer nogle meget spændende forskningsresultater ud af dette samarbejde. I 2020, bliver der igen indsat chip i ca. 120 havørreder, det specielle ved disse er, at man kan pejle dem fra en flymaskine. Formålet med disse undersøgelser er, at få svar på havørredernes vandring, men også hvor mange der overlever i fjorden. Disse svar kan styrke vores arbejde med at optimere levevilkårene for disse fisk, bl.a. i samarbejde med Nationalparken som ROLK er partner med.

Åbne foredrag i ROLK

ROLK arranger hvert år nogle åbne foredrag for alle. Disse afholdes i Roskilde Sejlklub, og hvor vi starter aftenen med at spise lidt mad sammen. Spisning og foredrag afholder ROLK for et meget rimeligt beløb, således at alle kan være med.

Mandag. den 13. januar 2020 – Roskilde Sejlklub.

Hvorfor elsker vi lystfiskeri så højt? Ved Gordon P. Henriksen. *Hvorfor elsker vi lystfiskeri så højt?* Netop dette spørgsmål skal vi forsøge at svare på, eller i hvert fald blive lidt klogere på, i løbet af en småfilosofisk og hyggelig aften. Gordon P. Henriksen tager styringen, via et foredrag der bl.a. indeholder film, radioklip og masser af røverhistorier fra hans mange oplevelser med fiskeri. Men der vil også være en høj grad af inddragelse af publikum og deres erfaringer, perspektiver og tanker. Vi vil forsøge at komme rundt om de mange aspekter af lystfiskeriet, som alle er med til at gøre til noget ganske særligt.

Mandag, den 10. februar 2020 – Roskilde Sejlklub

Det "fantastiske" fiskeri i sjællandske søer. Mikkel Dankert fortæller om sine mange spændende fisketure i sjællandske søer, hvad der kan fanges og hvilke arter, der giver et udfordrende fiskeri.

Tilmelding til begge foredrag foregår via ROLK's hjemmeside, disse vil være tilgængelige i dec. måned.

Øget samarbejde om vandløbene i Roskilde og Lejre kommune.

ROLK vil i endnu højere grad, gerne i samarbejde med Nationalparken, Roskilde/Lejre kommuner, styrke udviklingen af vores åløb, gennem restaurering af disse. Gennem de senere år, er der sket en positiv udvikling, hvor der i en del åløb er udlagt gyde/skjulesten. ROLK er særdeles involveret i dette arbejde, som har en afgørende betydning for udviklingen af vores fiskearter i Roskilde Fjord.

Mange små vandløb har det ikke godt, det kan skyldes manglende vedligeholdelse, ugunstige spærringer, og bundforhold der vanskeliggør en naturlig fiskebestand. Ørreden er åløbets vigtigste indikator. Kan den trives og overleve, kan alle andre fiskearter også gøre det. En sund fiskebestand i et åløb, betyder også udviklingen af alle andre arter, herunder fugle, insekter, osv.

ROLK opfordrer til et tæt samarbejde på dette område.

Knæk & bræk

Uffe Clemmensen/formand